

ГУБИТАК ПРАВА НА ПРЕБИЈАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА У ПОСТУПКУ СТЕЧАЈА

Неподношењем пријаве потраживања са изјавом о пребијању до истека рока за пријаву потраживања у поступку стечаја гасе се повериочева права према стечајном дужнику, због чега поверилац неблаговремено пријављеног потраживања губи и право пребијања тог потраживања према стечајном дужнику.

Из образложења:

"Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 1562/16 од 05.05.2016. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је првостепена пресуда Привредног суда у Нишу П бр. 280/15 од 24.10.2015.године којом је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 24.815.070,00 динара са законском затезном каматом почев од 27.12.2007.године па до исплате, те је одбијен компензациони приговор туженог којим је тражио да се изврши пребој потраживања странака за износ од 24.456.485,51 динар и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.027.910,00 динара.

Према утврђеним чињеницама, парничне странке су чланови конзорцијума по Уговору од 11.12.2011.године, овереном код Општинског суда у Нишу под Ов 3112/07, који за предмет има оснивање конзорцијума ради учествовања у поступку продаје друштвеног капитала субјекта приватизације, правног претходника умешача. По члану 6. Уговора предвиђен је проценат учешћа чланова конзорцијума у обезбеђивању финансијских средстава ради извршења обавеза из уговора о продаји капитала субјекта приватизације и то тако да тужилац учествује са 51,343%, а тужени са 48,657%. Неспорно је утврђено да је тужилац по уговору о приватизацији, који је конзорцијум закључио 27.12.2007.године са Агенцијом за приватизацију, исплатио укупну продајну цену од 51.000.000,00 динара, те је предмет тужбеног захтева исплата дела обавезе туженог у плаћању купопродајне цене из уговора о продаји друштвеног капитала субјекта приватизације. Анексом уговора о конзорцијуму парничне странке су продужиле важење истог на неодређено време и споразумеле се да врше одређене уплате на рачун субјекта приватизације, а ради измиривања његових обавеза према запосленима, трећим лицима и државним органима, као и за потребе одржавања текућег процеса рада и обављања основне делатности. Уговорне стране су предвиделе да ће анексом коначно утврдити висину уложених средстава у субјекат приватизације сваког члана конзорцијума, те да ће на основу коначног обрачуна прецизирати своја међусобна права и обавезе према субјекту приватизације. Није спорно да је тужени као зајмодавац, на рачун субјекта приватизације или трећим лицима по налогу субјекта приватизације уплатио укупан износ од 47.633.534,29 динара, те како је према члану 6. став 1. Уговора о конзорцијуму учешће тужиоца у финансирању субјекта приватизације 51,343% односно 24.456.485,51 динар, то би разлика у улагањима тужиоца и улагањима туженог била 358.584,49 динара у корист тужиоца, због чега је тужени истакао приговор компензације за износ од 24.456.485,51 динар. Међу странкама није закључен анекс уговора о извршеном коначном обрачуну уложених средстава у субјекат приватизације, нити је тужени у стечају тужиоца пријавио потраживања и доставио изјаву о пребоју са потраживањем тужиоца.

Код овако утврђених чињеница нижестепени судови су обавезали туженог да тужиоцу исплати износ од 24.815.070,00 динара, који износ одговара проценту учешћа туженог у купопродајној цени 70% друштвеног капитала субјекта приватизације, а сагласно са чланом 6. Уговора о конзорцијуму. Ово са разлога што је тужилац у

целости исплатио купопродајну цену, те је наведени износ платио у име и за рачун туженог, који је Уговором о конзорцијуму преузео обавезу учешћа у плаћању купопродајне цене капитала субјекта приватизације у наведеном проценту, те тужилац има право да се као поверилац регресира од туженог као солидарног дужника за испуњење обавезе у уговореном проценту. Компензациони приговор туженог није прихваћен, јер је тужени пропустио да до истека рока за пријаву потраживања у стечајном поступку над тужиоцем достави пријаву потраживања и изјаву о пребоју, па је сагласно члану 82. став 2. Закона о стечају изгубио право на пребијање.

Неосновано ревидент оспорава примену материјалног права од стране нижестепених судова истичући да потраживање туженог није могло бити предмет пријаве потраживања у стечају, па ни пребоја у смислу члана 82. Закона о стечају, јер су уплате туженог које су неспорно утврђене у овом поступку евидентирани у пословним књигама умешача, али је постојала сагласност воља чланова конзорцијума да се и те уплате урачунају у укупна улагања у субјекат приватизације, сразмерно уговореним процентима власничких права над субјектом приватизације. Тужилац је исплатом купопродајне цене у корист туженог као члана конзорцијума извршио обавезу конзорцијума по уговору о приватизацији 70% друштвеног капитала субјекта приватизације. Међутим, уплате туженог у корист субјекта приватизације не могу се сматрати извршењем обавеза конзорцијума према субјекту приватизације, обзиром да су у књиговодству наведене уплате књижене као позајмица туженог субјекту приватизације, а не као финансијско улагање конзорцијума по основу извршења обавеза из Уговора о продаји друштвеног капитала, нити другог улагања у субјекат приватизације које би подразумевало повећање основног капитала или имовине субјекта приватизације.

Неосновано је и позивање ревидента на одредбу члана 116. став 7. Закона о стечају, јер се она односи на повериоце стечајног дужника којима је потраживање у стечају оспорено, а затим утврђено у парници, на коју је стечајни поверилац упућен. У конкретном случају тужени није пријавио потраживање у стечају тужиоца, те није ни упућен на парницу, ради доказивања свог потраживања према тужиоцу. Зато су правилно нижестепени судови применили одредбу члана 82. став 2. Закона о стечају када су одбили компензациони приговор туженог. Наведеним чланом у ставу 1. је прописано да ако је поверилац пре подношења предлога за покретање стечајног поступка стекао право на пребијање свог потраживања према стечајном дужнику са потраживањем стечајног дужника према њему, отварањем стечајног поступка не губи се право на пребијање, али је поверилац дужан, како је то прописано ставом 2. истог члана, да до истека рока за пријаву потраживања достави пријаву на целокупан износ потраживања и изјаву о пребијању, јер у супротном губи право на пребијање. Тужени је тврдећи да има потраживање према тужиоцу истакао компензациони приговор, али код отварања стечајног поступка није испоштовао став 2. члана 82. Закона о стечају, подношењем пријаве потраживања уз изјаву о пребоју, те је истеком рока за пријаву потраживања изгубио статус повериоца у стечају тужиоца, а тиме нису испуњени услови ни за усвајање компензационог приговора у предметном спору".

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Прев 237/2016 од 18.5.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)